

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET CHRISTELIJK ONDERWIJS

ADVIES 2015/095

Klacht over beleid plaatsing kinderen door bevoegd gezag op school die niet gunstig ligt voor klagers. Klacht ongegrond.

Advies aan:

het bestuur van de Vereniging x (hierna te noemen: het bevoegd gezag),

inzake de klacht van de heer K1 en mevrouw K2, ouders van L1 en L2, wonende te P (hierna te noemen: klagers).

I. Het verloop van de procedure

Bij ongedateerde brief, ontvangen op 9 juni 2015, hebben klagers een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie) tegen de Christelijke Basisschool S te P (verder te noemen: de S school).

Mevrouw A., directeur, heeft bij brief van 30 juni 2015 namens de S school een reactie op de brief van klagers gegeven.

Bij ongedateerde brief, ontvangen op 3 juli 2015, heeft B, directeur-bestuurder, namens het bevoegd gezag gereageerd op de klachtbrief.

Naar aanleiding van de correspondentie van de S school en het bevoegd gezag hebben klagers nog een brief ingezonden.

Bij e-mailbericht van 31 augustus 2015 heeft mr. E.C.M. Roelvink, advocaat, namens het bevoegd gezag en de school nadere stukken ingediend.

Op 2 september 2015 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Rotterdam, alwaar klagers in persoon zijn verschenen. Namens de school is mevrouw A, voornoemd, verschenen. Namens het bevoegd gezag is C, voorzitter Raad van Toezicht, en mevrouw D, directiesecretaresse, belast met de uitvoering van de plaatsingsprocedure, verschenen. Zij hebben zich laten vertegenwoordigen door de heer Roelvink, voornoemd.

II. Standpunt van klagers

Uit hetgeen schriftelijk door klagers naar voren is gebracht, leidt de Commissie – kort en zakelijk weergegeven – de volgende klacht af.

Klagers hebben in maart 2014 persoonlijk hun tweeling L1 en L2 opgegeven voor de S school. Deze school heeft hun voorkeur en is de dichtstbijzijnde school in de wijk. Klagers stellen dat in het gesprek met de directrice aan hen is verteld dat te veel

inschrijvingen van nieuwe leerlingen niet te verwachten viel. Echter, op 30 maart 2015 heeft de directrice hen gebeld met de mededeling dat L2 en L1 niet konden worden geplaatst op de S school. Er waren in totaal 31 plaatsen, waarvan 26 door broertjes en/of zusjes zijn ingenomen. De 5 overgebleven plaatsen zijn ingevuld door leerlingen die kennelijk dichtbij de school wonen dan klagers. Klagers uiten hun bezwaren tegen het feit dat hun kinderen uiteindelijk ook niet de keuze hadden uit de overige drie dichtbij huis gelegen scholen, maar slechts uit de twee verst gelegen scholen, namelijk S1 en de S2 school. Klagers stellen dat het bestuur ten onrechte niet het criterium 'afstand' in acht heeft genomen nu de kinderen alleen geplaatst konden worden op de scholen die het verst van de ouderlijke woning vandaan zijn gelegen. In de communicatie van de school is ook niet naar voren gekomen dat de inschrijvingsprocedure zou kunnen leiden tot plaatsing op de verst gelegen school van het bevoegd gezag in de gemeente.

Klagers menen dat de ver gelegen locatie negatief is voor de sociale ontwikkeling van hun kinderen. Ook ontstaan er problemen met de oppas nu de kinderen over grote afstand naar school gebracht en gehaald moeten worden, terwijl ze naar de andere scholen zelf zouden kunnen lopen. Verder stellen klagers zich op het standpunt dat de school, noch het bevoegd gezag actie heeft ondernomen om klagers te helpen bij het vinden van een passende school, toen de eerste keus niet mogelijk bleek. In plaats van ondersteuning werd bij vragen van klagers alleen het genomen besluit herhaald en toegelicht. Ten slotte stellen klagers dat de school tijdens de inschrijvingsprocedure van hun kinderen de tekst met betrekking tot het plaatsingsbeleid op de website heeft aangepast.

III. Standpunt van de school en het bevoegd gezag

Kort samengevat luidt het verweer namens de school en het bevoegd gezag als volgt. De school stelt zich op het standpunt dat zij het besluit om L2 en L1 niet op de S school te plaatsen op juiste gronden heeft genomen. De "procedure centrale inschrijving" is conform het beleid gevolgd. De school en het bevoegd gezag hebben aangegeven dat zij verrast waren door het grote aantal inschrijvingen voor een aantal scholen. Het bevoegd gezag heeft zes scholen onder haar hoede. Gesteld wordt dat de gemeente er geen lokalen bijbouwt als er op andere scholen nog plaatsen beschikbaar zijn. Verder wordt voor de scholen een bovengrens bij de groepsgrootte gehanteerd vanwege de kwaliteit van het onderwijs. De school stelt dat er 31 plaatsen waren, waarvan 23 leerlingen met binding, zodat er nog 8 plaatsen over waren. Er zijn uiteindelijk 32 leerlingen geplaatst (1 extra vanwege binding). Binnen het bevoegd gezag waren er op vier locaties te veel inschrijvingen. Iedereen is op dezelfde manier behandeld conform het beleid. Volgens de plaatsingsprocedure wordt er eerst gekeken naar binding en vervolgens naar de afstand tot de voorkeursschool, die nog niet vol zit. De school erkent dat zij de zinsnede 'die nog niet vol zit' naar aanleiding van de kwestie met klagers ter verduidelijking op de website heeft toegevoegd, hoewel die zinsnede wel al verderop in de tekst stond vermeld. De school heeft aangegeven dat zij in principe niet afwijkt van haar beleid in verband met precedentwerking. Naar aanleiding van de klacht heeft de directrice gebeld en een gesprek met de heer **Verweij** gehad. In dat gesprek is het besluit nog eens uitgelegd. De school meent dat zij zorgvuldig en in lijn

met haar beleid heeft gehandeld, maar dat zij deze kwestie zal meenemen bij de jaarlijkse evaluatie van het plaatsingsbeleid.

IV. Overwegingen van de Commissie

De door de school gehanteerde Klachtenregeling vindt zijn grondslag in de Wet van 18 juni 1998 (Stb. 398), de zogeheten Kwaliteitswet.

Door deze wet wordt bewerkstelligd dat in een aantal onderwijswetten wordt neergelegd dat onder meer ouders van minderjarige leerlingen bij de Commissie een klacht kunnen indienen over gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag of personeel.

Het bevoegd gezag heeft zich blijkens het bepaalde in artikel 7, eerste lid, van de Klachtenregeling aangesloten bij de Commissie, ingesteld door de Vereniging voor Christelijk Onderwijs (Verus).

De Klachtencommissie geeft blijkens artikel 7, tweede lid, van de Klachtenregeling gevraagd of ongevraagd advies aan het bevoegd gezag over:

- a. (on)gegrondheid van de klacht;
- b. het nemen van maatregelen;
- c. overige door het bevoegd gezag te nemen besluiten.

Met betrekking tot de inhoud van de klacht overweegt de Commissie het volgende. Het aannemen van nieuwe leerlingen behoort tot het terrein van de eigen beleidsvrijheid van de school. Dit betekent dat de S school hierin zelf gemotiveerd keuzes mag maken. De Commissie toetst in dergelijke gevallen terughoudend, dat wil zeggen dat zij bekijkt of eventuele procedures goed zijn gevolgd en of de school in redelijkheid tot haar besluit kon komen. Dit betekent dat de Commissie niet zelfstandig kijkt welke oplossing gelet op alle omstandigheden van het geval het beste zou zijn, omdat ze daarmee de beleidsvrijheid van de school zou beperken.

Volgens vast beleid van het bevoegd gezag kunnen ouders slechts één voorkeursschool opgeven. Wanneer het aantal inschrijvingen van leerlingen groter is dan het aantal plaatsen in de groep hanteert het bevoegd gezag voor alle scholen de criteria 'binding' en 'afstand tot de voorkeursschool' om tot een selectie van de leerlingen te komen. Daarbij gaat het criterium binding voor afstand. De Commissie acht dit beleid niet onredelijk. Gebleken is dat L1 en L2 niet al een familielid op de S school hebben. Voor hen is dan ook gekeken naar de afstand van hun huis tot de S school. Uit gegevens van de school is gebleken dat andere kinderen dichterbij de school wonen dan L2 en L1. Nadien is voor L2 en L1 gekeken naar de dichtstbijzijnde scholen van het bevoegd gezag die nog wel plaats hadden. Omdat ook andere dichtbij gelegen scholen geen plaatsen over hadden, was er uiteindelijk alleen plaats op twee verder weg gelegen scholen. De Commissie stelt vast dat het dan gaat om een loopafstand van 1300 à 1400 meter.

De Commissie kan klagers volgen in hun standpunt dat zij onevenredig hard zijn getroffen nu het beleid er niet in voorziet dat – na niet-plaatsing op de voorkeursschool – de kinderen op de dichtstbijzijnde school volgens het criterium afstand kunnen meedingen, maar slechts geplaatst kunnen worden als er nog plaatsen over zijn. Van de zijde van de school en het bevoegd gezag is immers aangegeven dat de kinderen, indien als voorkeursschool de Julianaschool was opgegeven, bij de selectie op afstand zeker geplaatst zouden zijn. Het bevoegd gezag heeft echter niet voor een dergelijke systematiek gekozen. Van de keuze van het bevoegd gezag voor een eenvoudig uit te voeren beleid kan echter niet gezegd worden dat daarmee de grenzen van de eigen beleidsvrijheid worden overschreden.

Wel stelt de Commissie vast dat aan het begrip beleid eigen is dat er sprake is van de zogenoemde inherente afwijkingsbevoegdheid. Dat wil zeggen dat het bevoegd gezag in voorkomende gevallen dient te beoordelen of uitwerking van haar beleid in het concrete geval tot een zodanige schrijnende situatie leidt dat afwijking van het beleid geboden is. In tegenstelling tot wat van de zijde van de school en het bevoegd gezag ter zitting is betoogd, dient dan ook een beoordeling van het individuele geval plaats te vinden. De Commissie merkt op dat dit wezenlijk verschilt van "het in overleg met betrokkenen zoeken naar een passende oplossing", zoals bijvoorbeeld het

rolstoeltoegankelijk maken van een schoolgebouw, omdat in dat geval juist geen uitzondering op het beleid wordt gemaakt.

De Commissie is van oordeel dat met hetgeen klagers aan bezwaren hebben aangevoerd, niet gezegd kan worden dat er in hun geval sprake is van een schrijnende situatie die voor de school aanleiding had moeten zijn een uitzondering op het beleid te maken. Hoewel duidelijk is dat plaatsing van de kinderen op een verder weg gelegen school uit verschillende oogpunten niet de meest ideale situatie is, zijn de problemen naar het oordeel van de Commissie niet onoverkomelijk in die zin dat de extra inspanning die van klagers wordt gevergd niet in redelijkheid van hen verwacht zou mogen worden.

Gebleken is dat op grond van de informatie van de school over het plaatsingsbeleid bij klagers verkeerde verwachtingen zijn ontstaan. Klagers zijn ervan uitgegaan dat hun kinderen bij een te groot aantal inschrijvingen op de volgende dichtstbijzijnde school terecht zouden komen. De Commissie merkt hierover het volgende op.

De rol van het criterium 'afstand' wordt in de voorlichting van de school te rooskleurig voorgesteld. Zo staat er bij de "veel gestelde vragen" dat wanneer de leerling niet op de voorkeurschool geplaatst kan worden, er wordt gekeken welke school dan het dichtst in de buurt van het kind is. Ook bij beantwoording van de vraag wat er gebeurt als de leerling het verst weg woont, staat vermeld dat dan zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de afstand van school naar huis. Nu is gebleken dat de S school dit voor klagers niet heeft kunnen waarmaken, verdient het aanbeveling om voor de toekomst in de communicatie en voorlichting over het plaatsingsbeleid met betrekking tot het criterium 'afstand' een duidelijke kanttekening te maken en duidelijker kenbaar te maken dat het kunnen plaatsen op de volgende dichtstbijzijnde school afhankelijk is van de vraag of de volgende dichtstbijzijnde school plaats heeft. In het minst gunstige geval kan dit betekenen, in het geval de dichtstbij gelegen scholen vol zijn, dat een leerling slechts een plaats kan krijgen op een niet de voorkeur hebbende verst gelegen locatie van de ouderlijke woning. Ter zitting is naar voren gekomen dat de school in ieder geval reeds in de teksten met betrekking tot het criterium 'afstand' de voorwaarde 'mits de school niet vol is' ter verduidelijking heeft toegevoegd. Anders dan klagers hebben aangevoerd, ziet de Commissie dit als een poging misverstanden te voorkomen. Immers, niet is gebleken dat het beleid het afgelopen jaar in andere gevallen dan dat van klagers, niet zoals hierboven geschetst zou zijn uitgevoerd.

Ook de in de voorlichting genoemde ondersteuning bij het vinden van een andere school is door klagers niet als zodanig ervaren. Gelet op de feitelijke gang van zaken kan de Commissie zich niet aan de indruk onttrekken dat in het onderhavige geval weinig actie is ondernomen om klagers in het proces van schoolkeuze verder te begeleiden.

Tot slot merkt de Commissie op dat het haar niet duidelijk is geworden waarom het bevoegd gezag om uitstel heeft verzocht voor de behandeling van deze zaak op een hoorzitting van 7 juli 2015. Gelet op het belang van klagers en de geringe inbreng van de zijde van de school en het bevoegd gezag op 31 augustus 2015 valt volstrekt niet in

te zien waarom het gevraagde uitstel noodzakelijk was.

Alles overziende is de Commissie van oordeel dat het besluit om L1 en L2 niet op de S school te plaatsen, de hier aan de orde zijnde, beperkte toetsing kan doorstaan. De klacht dient dan ook ongegrond verklaard te worden. Wel zal de Commissie advies uitbrengen aan het bevoegd gezag.

V. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht

De Commissie verklaart de klacht ongegrond.

VI. Advies aan bevoegd gezag

Gelet op het voorgaande adviseert de Commissie aan het bevoegd gezag:

- om de voorlichting en communicatie rondom het criterium 'afstand' in de plaatsingsprocedure te verbeteren, zodat hierover geen onduidelijkheid kan bestaan;
- de ondersteuning aan ouders van wie het kind niet op de voorkeurschool kan worden geplaatst, beter te structureren, dan wel de term ondersteuning niet te bezigen;
- gelet op de impact van een aanhangige klacht in voorkomende gevallen alleen bij zeer dringende omstandigheden uitstel van de hoorzitting te verzoeken.

Aldus gegeven op 2 september 2015 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede door E. van Seventer-Timman en E.M. Schippers BSc als leden, in tegenwoordigheid van mr. B. Jongedijk-Eijsink als secretaris.

mr. B. Jongedijk-Eijsink

mr. E.I. Batelaan-Boomsma

